

VÄJA FÖR KAJAK?

Gäller samma väjningsregler för kajak och segelbåt? Seglingsjuridikexpert ger dig svaret.

I min förra spalt skrev jag om kollisionen mellan en segelbåt och en kajak under 2008 års Tjörn Runt. För en tid sedan kom det ett brev till mig och Segling från Sven Östensson. Sven funderade över möten mellan seglare och kajaker och vem som då väjer.

Han hade läst i en lärobok för förarintyg att samma sjövägsregler gäller för kajaker och roddbåtar som för segelbåtar, det vill säga att motorbåtar i de flesta fall ska väja.

Han funderade vidare om konsekvensen är att en kajak med vinden in från styrbord väjer för en seglare med vinden in från babord. Intressanta frågor tycker jag! Låt oss se om jag kan reda ut vad som gäller.

KAJAK ÄR ETT FARTYG

En kajak (paddelkanot) är enligt min uppfattning att hänföra till kategorin "fartyg" i Sjövägsreglerna, regel 18 som är den regel som anger huvudreglerna angående väjning.

Så här lyder regel 18, Fartygs inbördes skyldigheter, i Sjövägsreglerna:

"Såvida ej annorlunda föreskrivs i reglerna 9, 10 och 13 skall:

A. maskindrivet fartyg på väg hålla undan för:

- 1) ej manöverfärdigt fartyg
- 2) fartyg med begränsad manöverförmåga
- 3) fartyg sysselsatt med fiske
- 4) segelfartyg.

B. segelfartyg på väg hålla undan för:

- 1) ej manöverfärdigt fartyg
- 2) fartyg med begränsad manöverförmåga
- 3) fartyg sysselsatt med fiske.

C. fartyg på väg, som är sysselsatt med fiske, då så är möjligt hålla undan för:

- 1) ej manöverfärdigt fartyg
- 2) fartyg med begränsad manöverförmåga.

D. 1) varje fartyg, med undantag av ej manöverfärdigt fartyg och fartyg med begränsad manöverförmåga, då förhållandena så medger undvika att hindra säker genomfart för fartyg som är hämmat av sitt djupgående och som för i regel 28 föreskrivna signaler

2) fartyg, som är hämmat av sitt djupgående, navigera med särskild försiktighet och med beaktande av sitt speciella tillstånd.

E. sjöflygplan på vattnet i allmänhet hålla väl undan för alla fartyg och undvika att vara till hinder vid fartygens navigering. Vid tillfällen då risk för kollision föreligger skall sjöflygplan dock rätta sig efter reglerna i detta kapitel.

F. 1) WIG-farkost, när den lyfter, landar och flyger nära ytan, hålla väl undan för alla andra fartyg och undvika att hindra deras framförande.

2) WIG-farkost som framförs på vattenytan följa reglerna i detta kapitel som ett maskindrivet fartyg.

IAKTTA GOTT SJÖMANSKAP

Jag drar därför slutsatsen att kajaken inte har någon särskilt föreskriven väjningsplikt för andra fartyg. Jag menar att man istället måste ta hjälp av regel 2 i Sjövägsreglerna som i korthet anger att kajaken måste iakttä gott sjömanskap och planera sin färd i likhet med övriga fartyg men att enligt punkten b i regel 2 så ska regel 18 tolkas så att både segel- och maskindrivet fartyg enligt huvudregeln ska väja för kajaken.

Det är viktigt att ha i minnet att regel 18 gäller med undantag av vad som anges i regel 9, 10 eller 13. Kort sagt medför dessa regler att ett litet fartyg, som en kajak, inte kan kräva rätt till väg i en trång farled, för trafikseparering eller för upphinnande trafik. Det är alltså regeln om gott sjömanskap som avgör när kajaken ska väja respektive väjas för.

Svaret på Svens fråga är att det *inte* är samma sjövägsregler som gäller för segelbåtar och för kajaker. ●

Fotnot: En wig-farkost har vingar och färdas strax ovanför vattenytan med hjälp av det lufttryck som bildas mellan vingarna och vattenytan. Wig står för Wing In Ground.

SJÖFARTSVERKET

Sjötrafikföreskrifter m.m.

Internationella sjövägsreglerna
Sjötrafikföreskrifterna och sjötrafikföreskrifterna.
Uppmärksämning och sjövägsreglerna. Utmärkning av fartygsbåtar.
Utmärkning för förarintyg och kutskeppsintryck. m.m.
Hörs alltid till nans ombord

"Ett litet fartyg kan inte kräva rätt till väg i en trång farled"

JURIDIK

ULF YXKLINTEN
Advokat och seglare

